

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۸/۱۰/۲۸

فردوس

ملا برادر چه خواهد کرد؟

پاکستان ملا عبدالغنی برادر یکی از رهبران طالبان را با جمعی دیگر از زندانیان این گروه آزاد کرد. ملا عبدالغنی برادر در سال ۲۰۱۰ در کراچی بازداشت شده بود. حکومت آقای کرزی تلاش داشت تا این ملا را رها کند. روایت حکومت آقای کرزی این بود که ملا عبدالغنی برادر یک کانال تماس با آقای کرزی ایجاد کرده بود و این دو از طریق واسطه‌ها با هم گفت‌وگو می‌کردند. کای آیده نماینده ویزمخاص دبیرکل سازمان ملل متحد در امور افغانستان در سال ۲۰۱۰ هم در کتاب خاطراتش نوشته است که ملا عبدالغنی برادر با او در دوی مذاکره کرده بود. از آنجایی که ملا عبدالغنی برادر پولزائی است، بسیاری‌ها روایت حکومت حامد کرزی در مورد وجود کانال تماس میان او و ارگ را در سال ۲۰۱۰ باور کرده بودند. عده‌ای تصور می‌کردند که کرزی از طریق بزرگان عشایر با ملا عبدالغنی برادر تماس دارد. حکومت آقای کرزی در سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ پیوسته اعلام می‌کرد که ملا عبدالغنی برادر به دلیل این که طرفدار مذاکره با کابل بود، توسط پاکستانی‌ها بازداشت شد.

حال که تلاش‌های ایالات متحده برای پایان جنگ افغانستان جدی‌تر شده است، پاکستانی‌ها تصمیم گرفتند که ملا عبدالغنی برادر را آزاد کنند. ملا عبدالغنی برادر ظاهراً در نتیجه دیپلوماسی زلمی خلیل‌زاد و ملاقات‌هایی که او با بلندپایه‌گان پاکستان و نماینده‌گان طالبان انجام داد آزاد شده است. اما سوال مهم این است که عبدالغنی برادر که تا هشت سال پیش فرد شماره دوم طالبان بود، دست به چه کاری خواهد زد؟ به احتمال قوی ملا عبدالغنی برادر از پاکستان خارج خواهد شد. آن عده از رهبران طالبان که در پاکستان زندانی شده اند، پس از رهایی به ارتش آن کشور اعتماد نکرده اند. ملا عبدالسلام ضعیف سفیر ملامحمد عمر در اسلام‌آباد که پس از حوادث ۱۱ سپتامبر توسط پاکستان زندانی شد، دیگر به پاکستان اعتماد نکرد. او بارها علیه پاکستان سخن گفته است. پاکستان با بازداشت ملا عبدالغنی برادر او را سخت تحقیر کرد. دولت پاکستان تصاویر ملا عبدالغنی برادر را که دست‌وپایش با غل و زنجیر بسته بود، عمومی ساخت. این نوعی تحقیر ملا برادر بود.

در اواخر سال ۲۰۱۰ یکی از روزنامه‌های معتبر امریکایی به نقل از چند مقام سازمان استخبارات مرکزی پاکستان نوشت که این سازمان ملا عبدالغنی برادر را به دلیل این که بدون مشورت با آی‌اس‌آی با برخی از جهت‌ها مذاکره کرده بود، بازداشت کرده است. آی‌اس‌آی روابط خارجی شبه‌نظامیانی را که از آنان حمایت می‌کند، زیر نظر دارد. آی‌اس‌آی به مناسبات قدرت در درون این شبه‌نظامیان و اختلاف‌های داخلی آنان زیاد گیر نمی‌دهد، اما سخت روابط خارجی آنان را زیر نظر دارد و به این شبه‌نظامیان اجازه نمی‌دهد که بدون مشورت با سران استخبارات مرکزی پاکستان با کسی گفت‌وگو کنند. بنا بر این ملا عبدالغنی برادر آدمی نیست که مورد علاقه آی‌اس‌آی باشد. شاید او مدت طولانی در پاکستان نماند.

ایالات متحده، کابل و شاید برخی از جهت‌های دیگر انتظار دارند که ملا عبدالغنی برادر در تلاش‌هایی که هدف آن پایان جنگ است، همکاری کند. اما هنوز زود است که در این مورد کسی قضاوت خوش‌بینانه کند. رهبران بر حال طالبان که در پاکستان زنده‌گی می‌کنند، فشار سیاسی و نظامی را حس نمی‌کنند. آنان به دلایل ایدئولوژیک فکر می‌کنند که بالاخره به پیروزی نظامی دست می‌یابند. پاکستان هم از این رهبران حمایت می‌کند. گروه طالبان در پاکستان عقبه ستراتیژیک دارد. این امر سبب شده است که بسیاری از رهبران طالبان فکر کنند که می‌توانند جنگ را تا دهه‌ها ادامه دهند. بنا بر این بسیار بعید است که رهبران بر حال طالبان در شرایطی که زیر فشار مالی و نظامی نیستند، به پایان جنگ از طریق یافتن یک راه حل سیاسی فکر کنند. آنان شاید به این فکر باشند که در میز مذاکره امریکا، طالبان را پیروز میدان جنگ اعلام کند و زمینه را برای شکل‌گیری امارت آنان فراهم سازد. رهبران طالبان تا حال به مذاکره با دولت افغانستان باور ندارند و به مشروعیت این دولت هم اذعان نکرده اند. رهبران بر

د پانو شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې دليکنيزې بنې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له رايرلو مخکې په خیر و لولئ

حال طالبان درک نمی‌کنند که امریکا بدون توجه به منافع دولت افغانستان و نیروهای سیاسی تاثیرگذار دیگر، نمی‌تواند با آنان صلح کند. در چنین وضعیتی بعید است که ملا عبدالغنی برادر بتواند نقش مهمی ایفا کند.

تا حال کسی نمی‌داند که ملا برادر در مورد پایان جنگ چه فکر می‌کند؟ آیا افکار ایدیولوژیک او دست‌خوش تغییر شده است یا هنوز هم به آرمان‌های ایدیولوژیک طالبان باور دارد؟ این هم روشن نیست که ملا عبدالغنی برادر امروز هم به پایان جنگ و یافتن یک راه‌حل سیاسی معتقد است یا نه؟ میزان نفوذ او بر صفوف و رهبری طالبان هم روشن نیست. هشت سالی که ملا برادر در زندان بود، دوبار رهبری طالبان تغییر کرد. کسی نمی‌داند که ملا عبدالغنی برادر در حال حاضر چقدر بر جنگ‌جویان و رهبران طالبان نفوذ دارد؟ اگر ملا عبدالغنی برادر مخالف دوام جنگ باشد و بخواهد مشکل را از راه گفت‌وگو حل کند، در آن صورت نظرش در تقابل با نظرات رهبران بر حال طالبان قرار خواهد گرفت. در آن صورت ملا برادر راهی ندارد غیر از این که در کنج عزلت بنشیند یا این که یک شاخه انشعابی از طالبان درست کند.

تجربه نشان داده است افرادی که از گروه طالبان جدا می‌شوند، نمی‌توانند شاخه انشعابی ایجاد کنند. ملا آقاجان معتصم هم نتوانست شاخه انشعابی ایجاد کند. شاخه انشعابی ملا رسول هم ربط خود را با وضعیت از دست داد. از آنجایی که ملا برادر سال‌ها در زندان و در انزوا بوده است، بعید است که بتواند یک شاخه انشعابی از طالبان درست کند و ریزش محسوس در صفوف و رهبری این گروه به میان آورد. رهائی ملا عبدالغنی برادر را می‌توانیم گامی در راه اعتمادسازی هم تفسیر کنیم. احتمال آن هم وجود دارد که ملا عبدالغنی برادر به یکی از کشورهای عرب‌زبان مثل قطر یا امارات برود و دیگر کاری به جنگ و صلح نداشته باشد.

پایان

با تشکر از روزنامه ملی ۸ صبح